

De psychische binnenkant der dingen
volgens

Pierre Teilhard de Chardin SJ

als een eigenschap van **levensvormen**
en als een **mystieke ervaring**

door Freek van Leeuwen

De psychische binnenkant der dingen

- Het onderwerp van deze lezing is 'de psychische binnenkant der dingen', wat een mystiek/filosofisch kernbegrip is, dat Pierre Teilhard de Chardin in zijn boeken heeft gebruikt,
- maar waarover hij werd aangevallen door natuurwetenschap-pers, omdat zij dit een vaag, onwetenschappelijk begrip vonden.
- Toch was Teilhard niet de enige die van zo'n begrip uitging, hij bevindt zich wat dat betreft in goed gezelschap, want niet alleen de filosoof Heidegger sprak over de 'psychische binnenkant van het zijn',
- maar de eerste woorden die Jahweh tegen Vader Abraham sprak, zijn in het Hebreeuws: "Lech lecha." Nu is het oude Hebreeuws een medeklinkertaal, zonder geschreven klinkers, die je namelijk zelf moet invullen;
- daardoor kun je die woorden, zoals gebruikelijk vertalen met: "Ga naar het land dat ik je zal wijzen" (Genesis 12:1), maar joodse rabbi's vertalen deze woorden ook met: zoek in jezelf, blijf bij jezelf, m.a.w. 'ken jezelf' en dat is: ken die psychische binnenkant, die ook in jezelf is te vinden.

De psychische binnenkant der dingen
ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

Aangezien het volgens Teilhard die psychische binnenkant is die zich ontwikkelt tot de noösfeer en uiteindelijk tot het punt Omega, is het van belang om te weten wat Teilhard daaronder kan hebben verstaan.

De psychische binnenkant der dingen ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

Door de stoffelijke en geestelijke **evolutie** neemt de **complexiteit** van levensvormen toe door liefde als een **samenvoegende** kracht; door liefde als **middelpuntzoekende** kracht komt een '**psychische binnenkant**' der dingen tot ontwikkeling; die leidt uiteindelijk tot toename van **bewustzijn** en tot de vorming van de **noösfeer** in de mensheid, voorbereiding tot **vereniging** der geesten in **Omega**, verwijzing naar Jezus' "Ik ben de Alfa en Omega." **begin** en het **doel** van de **evolutie**

Teilhard beschrijft in zijn boeken 'Het verschijnsel mens' en het 'Goddelijk Milieu' dat:

- door de stoffelijke en geestelijke evolutie
- neemt de complexiteit van de stoffelijke levensvormen toe door liefde als een samenvoegende kracht
- waardoor er door liefde als middelpuntzoekende kracht ook
- een 'psychische binnenkant' der dingen tot ontwikkeling komt;
- die leidt uiteindelijk tot een toename van bewustzijn in de mens
- en tot de vorming van de noösfeer in de mensheid, een 'collectief bewustzijn', dat
- een voorbereiding tot de vereniging van geesten in het alomvattende punt Omega,
- waarmee Teilhard naar Jezus' "Ik ben de Alfa en Omega" verwijst als het begin en het doel van de evolutie.

Door liefde: psychische binnenkant der dingen,
ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

De geestelijke kern van de levensvormen

Doordat er door de liefde een psychische binnenkant der dingen is, kan die noösfeer worden gevormd, een woord dat is samengesteld met het Griekse 'nous': geest.

Dat betekent dat die 'psychische binnenkant' ook geestelijke kenmerken heeft, een 'geestelijke kern' is.

Door liefde: psychische binnenkant der dingen,
ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

De geestelijke kern van de levensvormen

Heeft vanuit Alfa een geestelijke oorsprong

Daar Teilhard de evolutie laat beginnen in het punt Alfa, heeft die geestelijke kern ook een geestelijke oorsprong,

Door liefde: psychische binnenkant der dingen,
ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

De geestelijke kern van de levensvormen

Heeft vanuit Alfa een geestelijke oorsprong

In het begin schiep God hemel en aarde

ook dat voert ons terug naar de tekst waarmee de Bijbel begint: In het begin schiep God de hemel en de aarde, en alle levensvormen op die aarde;
daarmee begint ook het mystieke Evangelie van Johannes hfdst 1: het is Gods Woord, de van God uitgaande heilige geest, die alles heeft geschapen.

Door liefde: psychische binnenkant der dingen,
ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

De geestelijke kern van de levensvormen

Heeft vanuit Alfa een geestelijke oorsprong

In het begin schiep God hemel en aarde

De geestelijke vermogens: in de kern van de vormen

Maar om te kunnen scheppen, zijn geestelijke vermogens noodzakelijk; en daar een bron zijn eigenschappen meegeeft aan alles wat uit die bron voortkomt, moeten die vermogens ook in de kern, in die binnenkant van de levensvormen aanwezig zijn.

Door liefde: psychische binnenkant der dingen,
ontwikkelt zich tot noösfeer en Omega

De geestelijke kern van de levensvormen

Heeft vanuit Alfa een geestelijke oorsprong

In het begin schiep God hemel en aarde

De geestelijke vermogens: in de kern van de vormen

Die vermogens zijn niet alleen in de geest, maar ook in
het lichaam en in de organen ervan, terug te vinden.

Ik zal nu laten zien, dat de eigenschappen van die geestelijke vermogens, zoals ik die tijdens de vorige lezing heb behandeld, niet alleen in het lichaam als geheel, dus in onze levensvorm, maar ook in de belangrijke organen daarvan, zoals het maagdarmkanaal, de lever, het hart en de nieren, en tenslotte ook in het zenuwstelsel, terug zijn te vinden – als de psychische binnenkant der dingen!

Om deze lezing tot een samenhangend geheel te maken en ook om de samenhang met het vorige onderwerp te laten zien, zal ik de kernpunten van die eerste lezing, die over de oorsprong van de menselijke geest en die geestelijke vermogens gaat, eerst kort herhalen.

1. de **algeest** (de ongevormde oertoestand)

1. Door mijn avondgebed en daarbij optredende geestelijke vervoeringen kwam ik in mijn jeugd meerdere keren terecht in een wereld die geheel bestond uit een zee van geestelijk licht en geestelijke warmte, die zich uitstreckte in de verre verten van de eeuwige oneindigheid en ik was daarin aanwezig als een punt van bewustzijn.

Stel je voor dat je een sterretje bent aan het firmament en van daaruit de kosmos inkijkt, die indruk wekte deze ervaring. In de ruimte van die geest waren geen vormen te onderscheiden, het was een ongevormde oertoestand en ook ikzelf was daar niet meer dan dat vormeloze punt bewustzijn. Maar op den duur voelde ik mij daar toch volkomen thuis.

Voor mij is die geest van het heelal of de kosmische geest, de algeest, die de goddelijke geest is, waarbij ik het woord 'god' gebruik in de oorspronkelijke betekenis, die hangt namelijk samen met het Gotische woord 'hutas': het aanbidwaardige.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

Op twintigjarige leeftijd overkwam mij tijdens mijn gebed de kernervaring, waar ik sindsdien altijd van uitga: ik werd tijdens mijn gebed weer vervoerd naar de geestelijke wereld, maar ik kwam nu in de geestelijke oertoestand terecht.

De rust

Aan mijn geopende geestesoog deed deze oertoestand van de algeest zich aanvankelijk voor als een geestestoestand van 'donkere koelte', een aangenaam geestelijk donker en een kalmerende geestelijke koelte, die samenhangen met de diepste rust.

Die diepste rust en de donkere koelte waarin die rust zich uitdrukte, strekte zich voor mijn gevoel uit in de eeuwige oneindigheid en deed zich aan mij voor als een eeuwig en oneindig wezen. Zij was erfahrbaar als een 'aanwezigheid' met een eigen zelfstandigheid die zich persoonlijk met mij verbond en mij liet delen in de vreugde van haar diepe rust. Dat bracht ook mij in een zelfde toestand; maar daardoor ook in een toestand van het meest verheven geluksgevoel en een krachtig zelfbesef.

Ik zeg met opzet 'zij', want naar mij later bleek, in de gevormde oertoestand, was zij de vrouwelijke zijde van de algeest.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

De beweging

Daarna nam ik waar dat als het ware 'van binnen uit' in die diepste rust op zeker tijdstip uit zichzelf een beweging begon. Deze beweging deed zich aan mij voor als een 'lichtende warmte'. Het geestelijke licht dat voor mijn geestesoog verscheen, was een gouden licht, de warmte een zachte, koesterende warmte. Deze beweging en zijn lichtende warmte kwam door zelfopwekking voort uit de rust en haar donkere koelte. Hij was er dus het tegendeel van en naar mij later bleek, in de gevormde oertoestand, was hij haar mannelijke wederhelft.

Na uit de rust en haar donkere koelte te zijn voortgekomen, bleek ook de beweging en zijn lichtende warmte zich aan mij voor te doen als een 'aanwezigheid', als een wezen met een eigen zelfstandigheid, het nu zichtbaar geworden deel van de algeest, die zich persoonlijk met mij verbond en die mij in de vreugde van zijn beweging liet delen.

Taoïsme: het 'taj tji'-teken, de Grote Pool

'jin': 'de schaduwrijke koelte van
de noordelijke berghelling'
het vrouwelijke

de rust en haar donkere koelte

'jang': 'de lichte warmte van de
zuidelijke berghelling'
het mannelijke

de beweging en zijn lichtende warmte

tao: 'hoofd' en 'gaan': geestelijke ontwikkeling
evolutie

Deze rust en beweging zijn ook de kenmerken van de Chinese filosofie, het taoïsme met het bekende Tai tji-teken, de Grote Pool, het grote middelpunt en zij komen met mijn ervaring overeen.

Het Chinese woord 'jin' betekent o.a. 'de bewolkte hemel' en daarnaast 'de schaduwrijke koelte van de noordelijke berghelling';

'jang' betekent o.a. 'in de zon wapperende banier' en daarnaast 'de lichte warmte van de zuidelijke berghelling'.

Het teken voor 'tao' is samengesteld uit twee tekens, die voor 'hoofd' en voor 'gaan', en volgens de analoge, chinese denkwijze is 'hoofd gaan' hetzelfde als: 'geestelijke ontwikkeling' of ook: evolutie

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

De vereniging. Nadat de beweging en de rust zich als ervaarbare zelfstandigheden aan mij hadden voorgedaan, verenigde de beweging en zijn lichtende warmte zich weer met de rust en haar donkere koelte. Daarbij doordrong de beweging de rust en de rust liet zich doordringen; het licht doordrong het donker en het donker liet zich doordringen; de warmte doordrong de koelte en de koelte liet zich doordringen. Wat zich aan mij voordeed was een evenwichtige samenwerking van de tegendelen beweging en rust, die mogelijk was door hun doordringbare en doordringende eigenschappen.

Hun gezamenlijke inspanning leidde opnieuw tot hun vereniging, maar met dit verschil dat daarbij de beweging en zijn lichtende warmte a.h.w. nu de buitenkant vormde en zichtbaar bleef. De beweging en rust vormde door hun vereniging opnieuw een eenheid, die een evenwicht was tussen beweging en rust, licht en donker, warmte en koelte. Zij temperden elkaar en hielden elkaar in evenwicht.

De omwisseling. Er had een omwisseling of ompoling plaatsgevonden. Daardoor was de aanvankelijke rústende oertoestand van de diepste rust en haar donkere koelte voor mijn geestesoog overgegaan in de werkzame, bewééglijke toestand van de beweging en zijn lichtende warmte in die nieuwe eenheidstoestand. Deze nieuwe, werkzame toestand werd gekenmerkt door a.h.w. een overwicht van de beweging en zijn lichtende warmte, terwijl nu de rust en haar donkere koelte de in hem verborgen kern, het hart vormde.

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

de eenheid der tegendelen

Daardoor ontstond er een nieuwe geestelijke eenheidstoestand die zo innig was, dat ik een verkoelende warmte of een verwarmende koelte ervoer.

Ik ervoer de eenheid van de tegendelen!

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

In de oeroude Indiase wijsbegeerte worden
twee afwisselende tijdperken beschreven:

het tijdperk van rust: **pralaya**

het tijdperk van beweging: **manvantara**

In de oeroude Indiase wijsbegeerte worden
twee afwisselende tijdperken beschreven:
het tijdperk van rust: pralaya

pralaya (inademing van Brahman, rust)
sankriet 'pra': de weg van; 'laya': ontbinden (Latijn 're-laxere: los maken)

het tijdperk van beweging: manvantara

manvantara (uitademing van Brahman: werkzaamheid)
sankriet 'manu': goddelijk wezen; sankriet 'antara': tussen

algeest (de ongevormde oertoestand)

de rust en haar donkere koelte

de beweging en zijn lichtende warmte

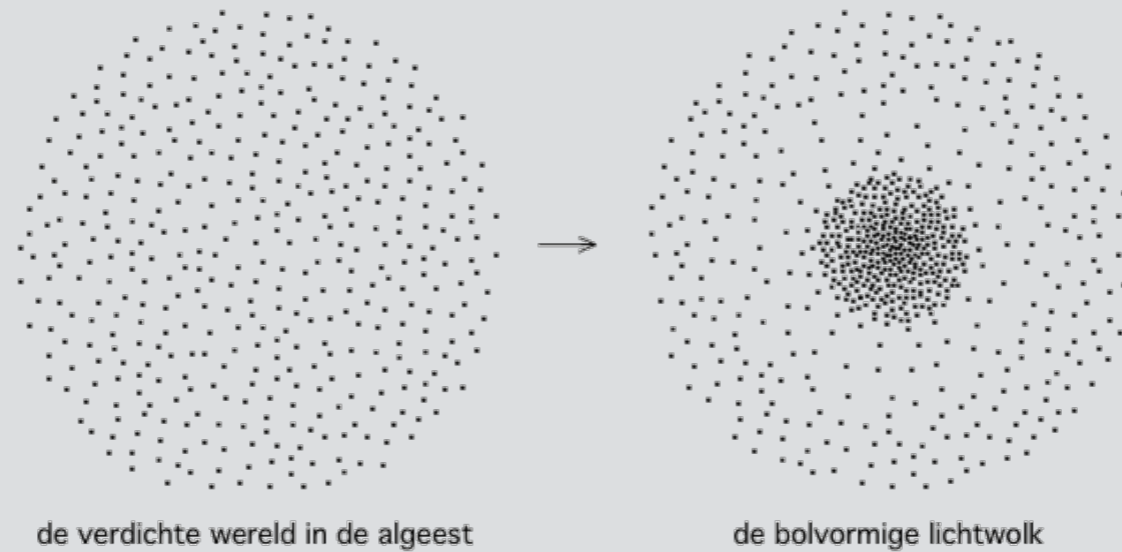
vereniging (doordringbaar, doordringend) en ompoling

oneindige zee van licht en warmte:

de goddelijke algeest

Uiteindelijk deed de algeest zich weer aan mij voor als die oneindige zee van geestelijk licht en geestelijke warmte, die ik al eerder had mogen zien en die zich uitstreckte in de verre verten van de eeuwige oneindigheid: de goddelijke algeest.

1. De vorming van de menselijke geest
door **verdichting** uit en in de algeest → werveling

de menselijke geest: uit en in de algeest
betekent: **wederzijdse inwoning**

1. Tijdens de vereniging van rust en beweging gebeurde het volgende: vóór mij verscheen een punt, waar omheen het licht in die wereld zich verdichtte. Door verdere verdichting werd daar een 'bolvormige wolk' van licht gevormd, die zich aan mij voordeed als een ijle, lichtende 'nevel', die van hetzelfde geestelijke licht als de algeest was.

Vervolgens merkte ik dat het voelen van de algeest uitging naar die gevormde lichtwolk als het zelfgeschapen denkbeeld van zichzelf. Daardoor stroomde er geestelijke warmte naar het denkbeeld toe, die als een innige liefde het licht in de bol doordrong.

Binnen de bolvormige wolk vermengden het licht en de warmte zich volkomen met elkaar zoals binnen de algeest zelf. Het licht en de warmte waren aanvankelijk in rust; later begonnen zij samen zacht te bewegen, rustig te wervelen. Waardoor die wolk een wolk van licht en warmte werd... en zo tot leven kwam! Ik zag de geboorte van mijzelf als geest uit en in de goddelijke algeest.

Deze wolk van geestelijk licht en geestelijke warmte, door verdichting uit de algeest voortgekomen, is de nu door liefde tot leven gewekte menselijke geest... ik als de bron van de woorden die ik nu uit in de ruimte van deze tijdelijke wereld. De menselijke geest is door verdichting úit en ín de goddelijke algeest, waardoor er sprake is van een wederzijdse inwoning.

Het schouwspel van deze gebeurtenis en de herbeleving van de schepping van mijzelf als geest, wekte in mij als waarnemende geest de diepste ontroering en tegelijk de meest verheven vreugde.

Corpus-hermeticum - Poimandres (Mensenherder)

Hadewijch, Visioen XI 2-6; “Daer sach ic enen overdiepen wiel [oneindige draaikolk] ende enen widen ende overdonker. Ende in dien wiel die soe wijt was, soe was alle dinc besloten soe vaste ende soe na bedwonghen.

Dat donkere verlichte ende doresach alle dinc.”

Jozef Rulof - Het ontstaan van het heelal, blz. 58-66 en 243

<https://www.geestkunde.net/uittreksels/rulof-ontstaan-van-het-heelal.html>

Handelingen 17:27-28 Paulus' toespraak tot de Atheners:

“Het was Gods bedoeling dat ze Hem zouden zoeken en Hem al tastend zouden kunnen vinden, aangezien Hij van niemand van ons ver weg is. Want in God leven wij, bewegen wij en zijn wij. Of, zoals ook enkele van uw eigen dichters hebben gezegd: “Uit hem komen ook wij voort.”

Het was mij vergund dit voor mijzelf te zien, maar de goddelijke algeest is de bron van heel de schepping. Anderen hebben hetzelfde gezien, maar dan voor de gehele mensheid, zoals in het hermetisme en door de mystica Hadewich wordt beschreven en ook door Jozef Rulof in zijn boek ‘Het ontstaan van het heelal’.

<https://www.geestkunde.net/uittreksels/corpus-hermeticum/1-poimandres.html>

Hadewijch, Visioen XI 2-6; Daer sach ic enen overdiepen wiel (oneindige draaikolk) ende enen widen ende overdonker. Ende in dien wiel die soe wijt was, soe was alle dinc besloten soe vaste ende soe na bedwonghen. Dat donkere verlichte ende doresach alle dinc.

Jozef Rulof - Het ontstaan van het heelal, blz. 58-66 en 243

<https://www.geestkunde.net/uittreksels/rulof-ontstaan-van-het-heelal.html>

Handelingen 17:27-28 Paulus' toespraak tot de Atheners:

Het was Gods bedoeling dat ze Hem zouden zoeken en Hem al tastend zouden kunnen vinden, aangezien Hij van niemand van ons ver weg is. Want in God leven wij, bewegen wij en zijn wij. Of, zoals ook enkele van uw eigen dichters hebben gezegd: “Uit hem komen ook wij voort.”

2. De eigenschappen van de algeest zijn een **eenheid van tegendelen** → ‘verkoelende warmte’ en door verdichting ook van de **menselijke geest**

	rust	→	beweging	
	donkere koelte	→	lichtende warmte	← *
	doordringbaar		doordringend	
	beweegbaar		zelfbewegend	
	vormbaar		zelfvormend	
* →	licht		denken	
	warmte		willen	

Ik had ervaren dat de geest geheel bestaat uit tegendelen, die alle gelijkwaardig zijn. De oertegendelen worden gevormd door de oereigenschappen: rust en beweging en de daarmee samenhangende donkere koelte en lichtende warmte.

De beweging uit zich als de toestand van lichtende warmte waardoor de geest doordringend werkzaam kan zijn en daardoor uit zichzelf bewegend en zelfvormend is.

de rust uit zich als de toestand van donkere koelte (die in het licht en de warmte is opgegaan), die doordringbaar is, waardoor de geest in die toestand beweegbaar en vormbaar is;

Al deze eigenschappen vormden een nieuwe eenheid: doordat de rust en haar donkere koelte in de beweging en zijn lichtende warmte is opgegaan, kunnen dat licht en die warmte zowel vormbaar als zelfvormend zijn.

Ik ervoer dat in de eenheid van tegendelen als de verwarmende koelte!

Met die vormbare en zelfvormende eigenschappen van het licht en de warmte hangen de vier geestelijke vermogens samen: waarnemen, denken, voelen en willen.

Als je waarneemt, breng je jezelf als geest in een toestand dat je licht van buiten af doordringbaar en vormbaar is, als je denkt, ben je in een toestand dat je je licht van binnenuit zelf vorm geeft tot lichtbeelden, als je voelt dan stel je je warmte vormbaar open voor inwerking uit de buitenwereld en als je wilt dan vorm je je geestelijke warmte zelf om tot

wilskracht.

Deze vier geestelijke vermogens zullen in de tweede helft van deze lezing voortdurend ter sprake komen.

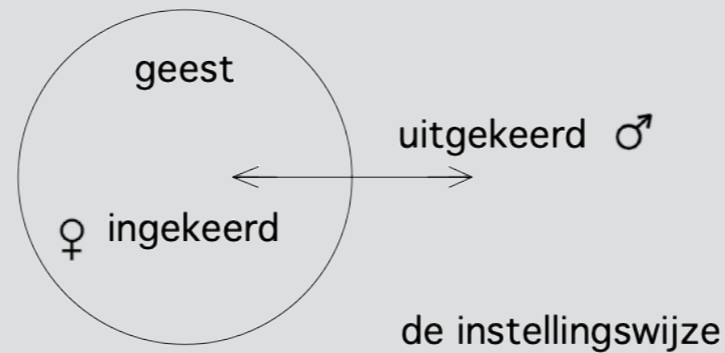
Die vermogens zijn voortgekomen uit de eigenschappen van de algeest.

- De geestelijke werkzaamheid, die jullie nu hier voor je zien gebeuren, is door verdichting rechtstreeks afkomstig uit de goddelijke algeest.

- Dus dat jullie nu getuige zijn van het gebruik dat ik van die vermogens maak door mijn gedachten onder woorden te brengen... is voor mij het bewijs voor het bestaan van God.

De werkzaamheid van de geest met de vermogens

waarnemen → (denken ⇌ voelen) → willen

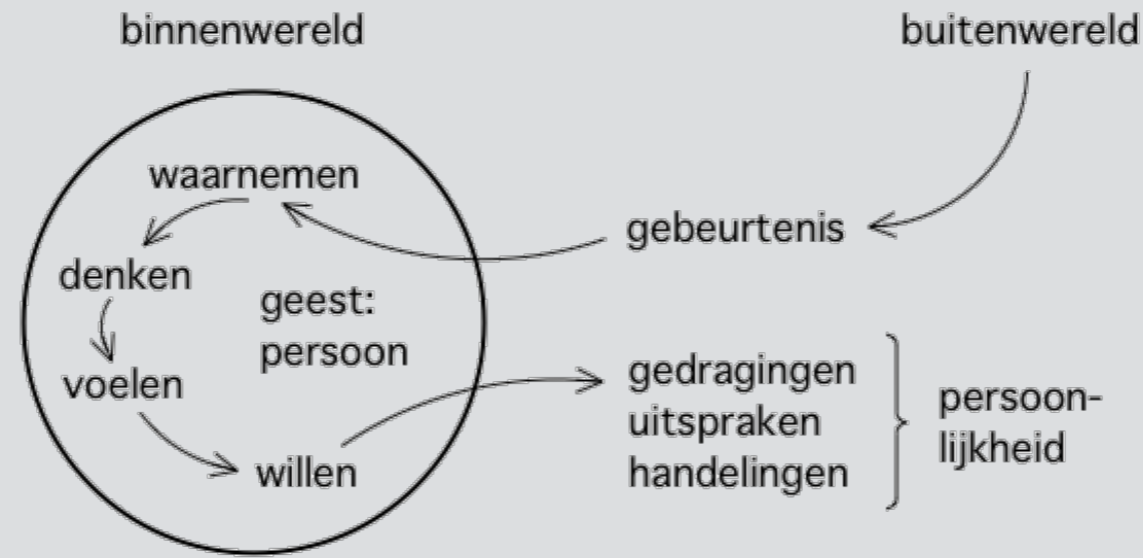
De uitgekeerde en ingekeerde instelling

Daar moet ik aan toevoegen dat er in de geestelijke wereld een mannelijke en een vrouwelijke geest is te onderscheiden en in de mannelijke geest is de volgorde: waarnemen, d é n k e n, voelen en willen, maar in de vrouwelijke geest is de volgorde waarnemen, v ó e l e n, denken en willen.

Beide geslachten beschikken over dezelfde vermogens, maar gaan er op een andere wijze mee om, de nadruk valt of op het denken of op het voelen.

Een bijzonder geestkundig feit is, dat de geest een bolvorm heeft. Daardoor heeft de geest een binnen- en buitenkant, waardoor de geest zijn geestelijke werkzaamheid naar binnen en naar buiten kan keren, en daardoor is er een ingekeerde en een uitgekeerde instelling mogelijk. De ingekeerde instelling is op de persoon van mensen en dieren gericht, vrouwelijk en de uitgekeerde instelling is mannelijk, onpersoonlijker, afstandelijker, gericht op de plaats van de mens in de wijde omgeving.

3. De vermogens zijn de kenmerken van de **persoon**
'persoonlijkheid' is: al wat tot de persoon behoort

de geestelijke vermogens als oorzaak van persoonlijkheid en gedrag

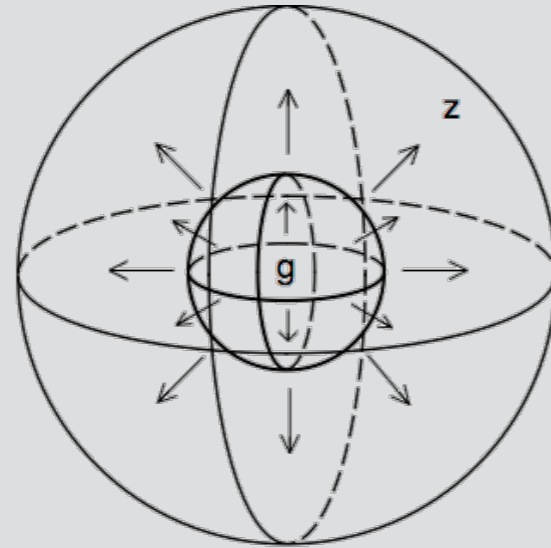
de **ontwikkeling** is een groei naar **innerlijk evenwicht**

4. De vermogens zijn ook de kenmerken van de geest in de vorm van de persoon.

- Het woord 'persoon' komt van het Latijnse 'per-sonare': er doorheen klinken; en het is de menselijke geest, die door zijn geestelijke vermogens te gebruiken in zichzelf gedachten, gevoelens en wilsbesluiten vormt, en die door de mond heen in de vorm van woorden tot klinken laat komen.
- De persoonlijkheid betekent vervolgens: ál wat tot de persoon behoort en de kenmerken van de persoonlijkheid worden daardoor ook bepaald door die vermogens; want het enige, wat je als menselijke geest kunt en waarmee je daardoor kunt worden gekenmerkt, is je vermogen om de dingen om je heen waar te nemen, ze in jezelf te overdenken en te doorvoelen en er vervolgens iets mee te willen doen, wat daarna in je gedrag, in uitspraken en handelingen tot uiting komt.
- In dat gedrag, in je persoonlijke wijze van doen, komt de mate van bewuste beheersing van je vermogens tot uitdrukking en dat is daarmee de maatstaf voor de beoordeling van je persoonlijkheid.
- In de persoonlijkheid komt tot uitdrukking de werkzaamheid van de vermogens, die ons door de verdichting als eigenschappen van de algeest, als een aanleg zijn meegegeven. Alleen zijn wij allen nog in ontwikkeling, het is met ons nog niet geworden wat het zou kunnen zijn. Daardoor komen de vermogens bij iedere mens op een meer of minder beheerste wijze in het gedrag tot uitdrukking.
- Maar uiteindelijk leidt geestelijke ontwikkeling tot een bewust en beheerst gebruik van alle vermogens, waardoor de persoonlijkheid door innerlijke evenwicht wordt gekenmerkt.

4. Werkzaamheid vermogens als oorzaak van de 'ziel'

- 'geest' van Gotisch 'ghei': aandrijven, bewegen en 'gist': het van leven bruisende
- 'ziel' van Gotisch 'salida': woonruimte, zaal en Gotisch 'saiwalo': binnenzeetje

aura: uitstraling, de ziel
de geest woont in zijn ziel

waarnemen → kennis-ziel
denken → gedachten-ziel
voelen → gevoelservaringen-
willen → wilsbesluiten-ziel

in de ziel: **geheugen**:
inhouden, die de ziel bevat

5. De vermogens komen niet alleen tot uitdrukking in de persoonlijkheid, maar ze komen ook tot uitdrukking in de 'geestgedaante', die het voertuig voor de geestelijke wereld is en die de vorm heeft van de menselijke gestalte - en van daaruit ook het lichaam, het voertuig voor deze tijdelijke wereld.

Om te kunnen beschrijven hoe die vorm is ontstaan, moet ik eerst het onderscheid tussen geest en ziel duidelijk maken: geest komt etymologisch van het Gotische: 'ghei', aandrijven (en 'gist' betekent: het van leven bruisende); ziel van: 'salida', zaal, woonruimte. (Bisschop Wulfila, 4e eeuw, Bulgarije, vertaalde de Griekse bijbel in het Gotisch, delen ervan zijn bewaard gebleven.)

Met het geopende geestesoog is het volgende te zien. De geest is de bewuste, vermogende levenskracht, die binnenin zichzelf als bol van licht en warmte werkzaam is met de vermogens; door de werkzaamheid van de vermogens ontstaat om de geest een uitstraling ('aura'): de ziel, een vormbare ruimte waarin de geest woont en de voortbrengselen van de vermogens kan afdrukken en bewaren: kennis van het waarnemen, gedachten van het denken, gevoelservaringen en wilsbesluiten: dit is het geestelijke deel van het geheugen (het stoffelijke deel zit in de hersenschors).

Ieder vermogen heeft een eigen uitstraling; zo houd je je kennis en gedachten vast in je geheugen, dat zich in die uitstraling bevindt; een gedachte wordt in de geest gevormd door te denken en die gedachte wordt vervolgens in de ziel bewaard als geheugeninhoud die je van daaruit je weer kunt 'her-inneren'.

De geest is ijler dan de ziel, daardoor wordt door helderzienden eerst de ziel gezien, pas later de geest. Maar de ziel is een uitstraling van werkzaamheid van de geestelijke vermogens en is een eigenschap, een verlengstuk van de geest.

Zie ook Barbara Brennan, 'Licht op de aura'

<https://www.geestkunde.net/uittreksels/brennan-licht-op-de-aura.html>

geest en ziel

Egypte

sahu - de geest, het goddelijke in de mens

sekhem - de geestelijke vermogens van de sahu

khu - de uitstraling om de sahu heen, de geestgedaante

ba-ziel, ka-ziel, sa (levensadem)

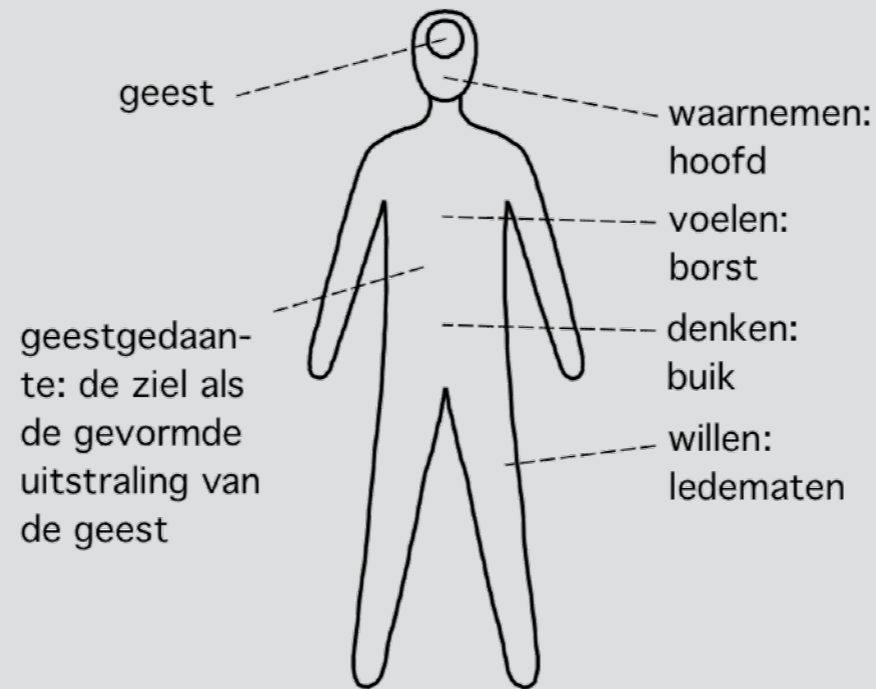
aufu of kath - lichaam

Hebreeën 4:12

“Levend en krachtig is het woord van God en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar **ziel** en **geest**, **been** en **merg** elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden.”

Bij de Egyptenaren leefde nog een duidelijk beeld van het onderscheid tussen geest en ziel, die overeenkomt met de beschrijving daarvan in de Brief aan de Hebreeën.

Vermogens als vormende krachten: de **geestgedaante**
de menselijke gestalte: de door de vermogens gevormde ziel

Een psychische binnenkant der dingen

Door je vermogens bewust en beheerst te leren gebruiken, ontwikkel je je vermogens tot vormende krachten; daardoor gaan ook de eigenschappen van de vermogens op die vormbare uitstraling inwerken, waardoor de aanvankelijke bolvorm van de ziel langzaam maar zeker, in de loop van de evolutie, de menselijke vorm krijgt: de 'geestgedaante' (verzelfstandigde vorm van 'gedaan': een gedaan-te); in overeenstemming met de mate van ontwikkeling van de vermogens, hebben zij gedurende de miljoenen jaren durende ontwikkeling van levensvormen die op aarde hebben bestaan, op die uitstraling ingewerkt en er een bepaalde vorm aan gegeven; de geleidelijke ontwikkeling van al die levensvormen tijdens de evolutie, getuigt van deze langzame ontwikkeling van de geestelijke vermogens, die wat hun vorm betreft uiteindelijk tot de menselijke gestalte heeft geleid. De zichtbare evolutie (Darwin) hangt samen met onze geestelijke geschiedenis en is het gevolg van onze geestelijke groei.

Op de volgende wijze hebben de eigenschappen van de vermogens vorm gegeven aan delen van de ziel, daardoor aan de geestgedaante en vervolgens ook aan het menselijke lichaam, dat de uitdrukking ervan is in de stof; het gaat daarbij in het algemeen om opname, verwerking en afgifte:

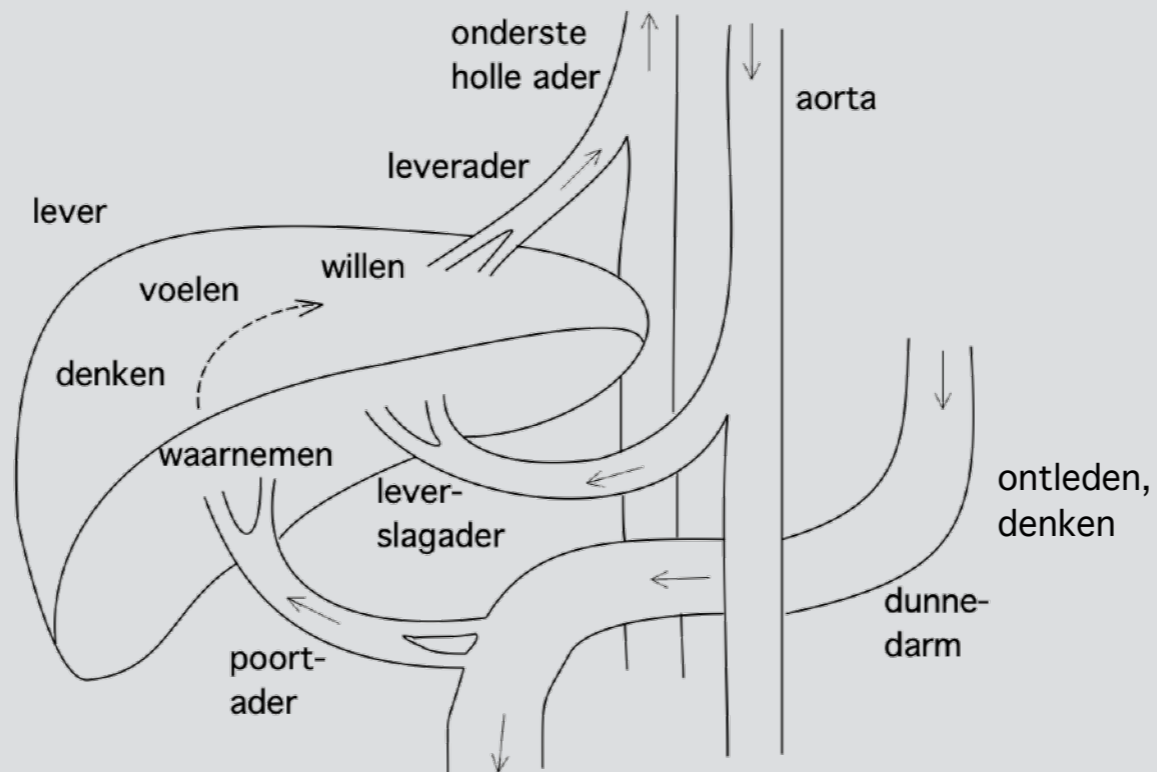
- de eigenschappen van het waarnemen als het vermogen indrukken in zich op te nemen, hebben vorm gegeven aan het hoofd, waar niet alleen veel zintuiglijke indrukken worden opgenomen (gezicht, gehoor, smaak, reuk, tast), maar ook voedsel wordt ingenomen en lucht wordt ingeademd;
- de eigenschappen van het denken als het vermogen die indrukken te ontleden (het denken als verstand) en weer samen

te voegen (het denken als de rede), hebben vorm gegeven aan de ontledende werkzaamheid van maag en darmen in de buik, waar voedsel wordt ontleed tot voedingsstoffen en de samenvoegende werkzaamheid van de lever, waar voedingsstoffen worden samengevoegd tot lichaamseigen stoffen; in de nieren vindt zowel een ontledende als een samenvoegende werkzaamheid plaats voor wat de juiste samenstelling van het bloed betreft;

c. de lever geeft die voedingsstoffen aan het bloed af dat naar het hart wordt vervoerd; de eigenschappen van het voelen als het vermogen anderen lief te hebben en te verzorgen, hebben vorm gegeven aan hart en longen in de borst, en het bloedvatstelsel dat daarmee is verbonden, waarmee alle lichaamscellen onbaatzuchtig van die voedingsstoffen worden voorzien en hun afvalstoffen worden verwijderd;

d. de eigenschappen van het willen - het vermogen in beweging te komen en te gaan handelen - hebben vorm gegeven aan de ledematen en aan de spieren ervan; spieren die gebruik maken van de voedingsstoffen die door het bloed zijn aangevoerd.

De lever als uitdrukking van de werkzame vermogens

Een psychische binnenkant der dingen

De darmwand neemt voedingsstoffen op uit de ontlede voedselmasa, die door de poortader heen in de lever worden opgenomen (komt met het waarnemen overeen). Daar wordt de waarde ervan voor de gezondheid van het lichaam (behoud van de homeostase) beoordeeld (komt met denken en voelen overeen). De nuttig beoordeelde stoffen worden in het nu voedselrijke bloed door de leverader naar de onderste holle ader vervoerd (komt met willen overeen).

Sommige stoffen worden in de lever lichaamseigen gemaakt. Onnutte of als gevaarlijk beoordeelde, vetoplosbare stoffen worden door de gal heen aan de darm teruggeven en zo uitgescheiden. Andere onnutte stoffen worden wateroplosbaar gemaakt (glutathion) en later door de nieren uitgescheiden in de urine. Ook hier weer voortdurende kringlopen die met de werkzaamheid van de vermogens in de geest overeenkomen.

Het hart als uitdrukking van de werkzame vermogens

Een psychische binnenkant der dingen

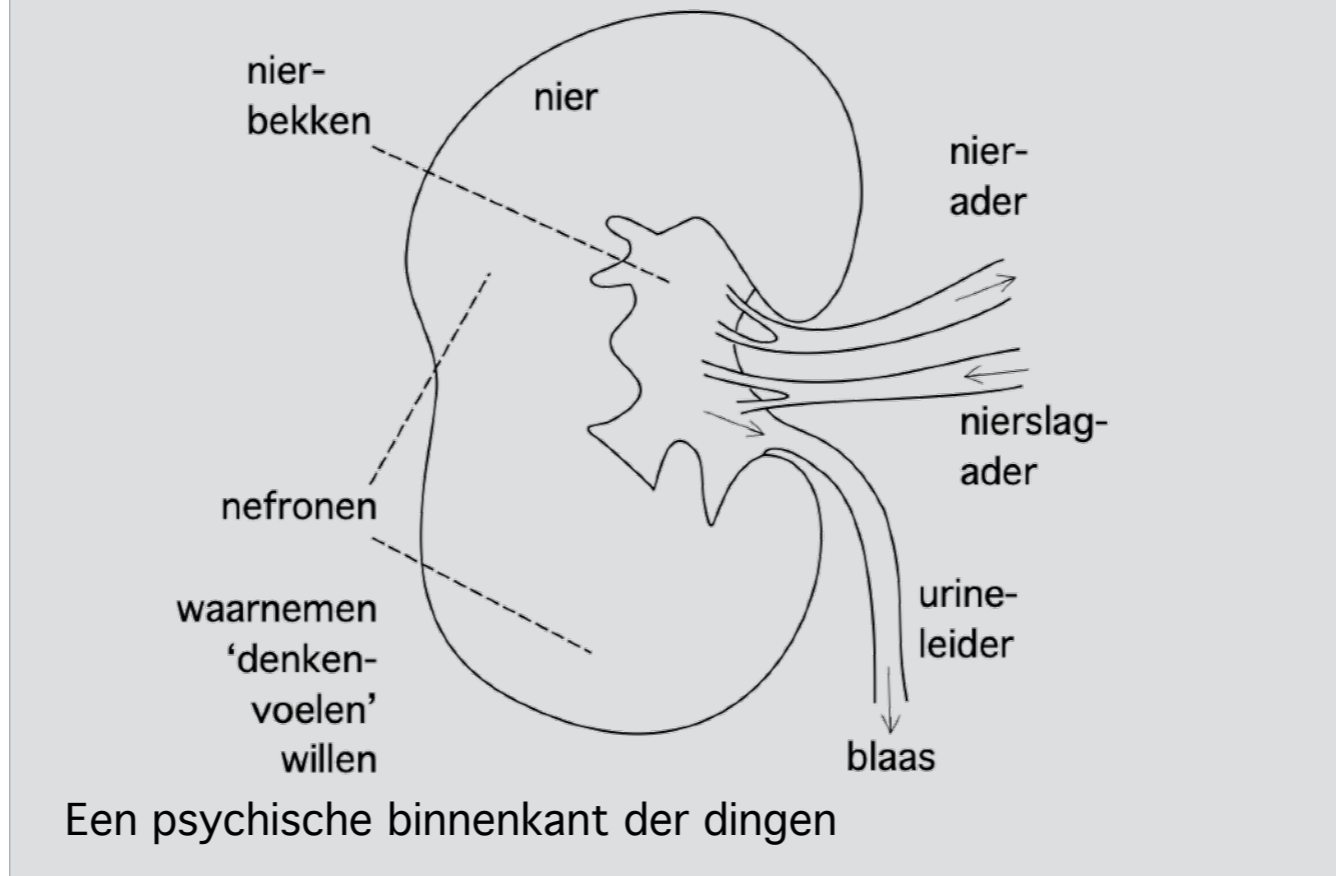
Maag, darmen en lever geven voedselrijk, maar zuurstofarm bloed aan de onderste holle ader in het lichaam. Dat bloed vult de rechterboezem tot een bepaalde spanning is bereikt, waarna de boezem zich leegt in de rechterkamer (tegelijk met de linkerboezem).

Hart en longen vormen een samenwerkende eenheid. De rechterkamer stuwt het bloed naar de longen waar het van zuurstof wordt voorzien. In de longblaasjes wordt het bloed tot het uiterste verdeeld voor de gasuitwisseling en daarna weer samengevoegd in de longader, waarna het door de longader heen de linkerboezem vult tot een bepaalde spanning. Dan leegt de boezem zich in de linkerkamer, dat het bloed met kracht naar het lichaam stuwt (tegelijk met de rechterkamer).

Het hart werkt door de linkerkamer als een perspomp, die het bloed door de slagaders, haarvaten en aders heen stuwt, tot de overgebleven druk de rechterboezem weer vult.

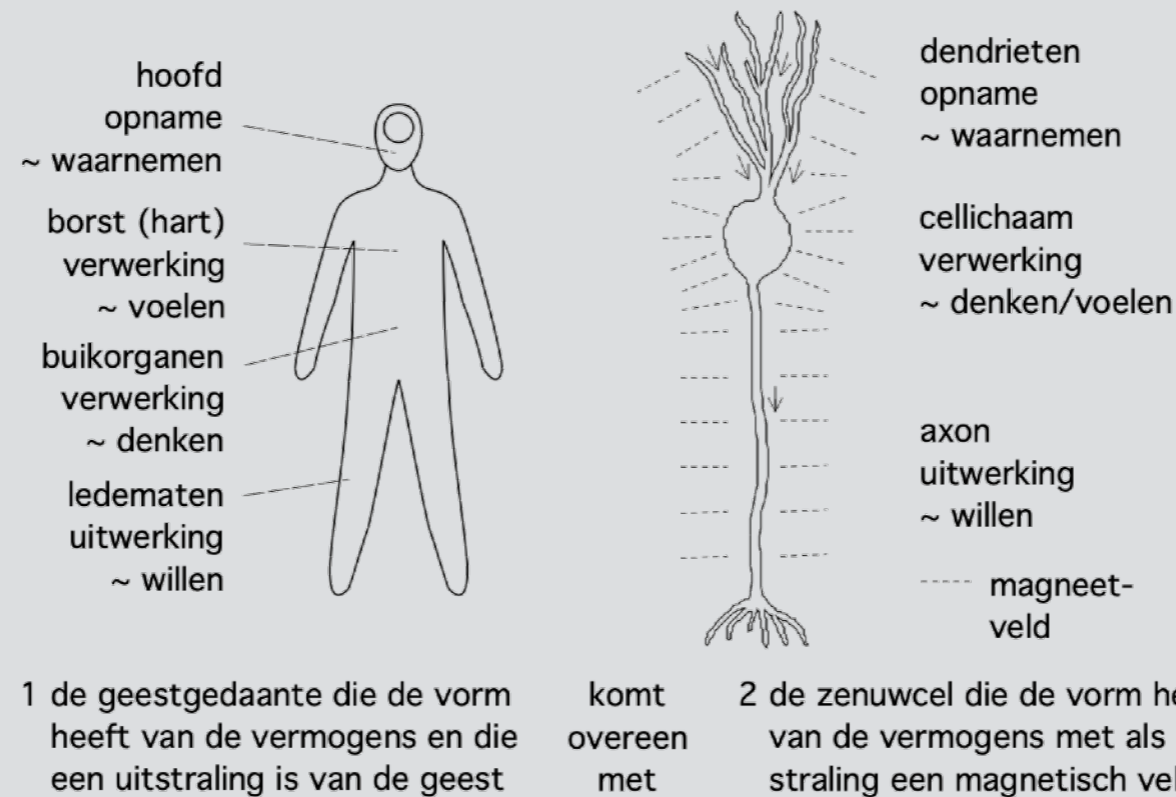
Deze bloedsomloop is een voortdurende kringloop, die met de verwerking van gebeurtenissen door de geest met zijn vier vermogens overeenkomt; daarbij komt de stroom van gegevens die door de geest heen komt, met de stroom van het bloed door het hart, overeen.

De nieren als uitdrukking van de werkzame vermogens

Door de nierslagader wordt voedselrijk bloed door de nieren opgenomen (komt met waarnemen overeen). De werkzame orgaantjes daarvoor binnen de nieren zijn de nefronen. Daarin wordt het bloed gescheiden in bloedvloeistof (bloedplasma) en voedingsstoffen. Deze worden door het nefron beoordeeld (komt met denken en voelen overeen) als al dan niet nuttig. Stoffen die nuttig zijn voor de gezondheid van het lichaam (behoud van de homeostase) worden behouden en een bepaalde hoeveelheid daarvan wordt weer naar het bloedplasma teruggevoerd; en stoffen die niet nuttig of schadelijk zijn, worden met de urine door de blaas uitgescheiden (komt met het willen overeen).

De geestgedaante en de zenuwcel (neuron)

De hersenen vormen een apart, een onnaards orgaan, dat is opgebouwd uit 80–100 miljard zenuwcellen of neuronen. Alle lichaamcellen hebben een ronde vorm en een bepaalde functie, die samenhangt met het orgaan dat zij samen vormen, zoals hartspiercellen, levercellen, niercellen enz. maar zenuwcellen hebben niet alleen een bepaalde functie, maar ook een daarmee duidelijk samenhangende vorm. Er is namelijk een rond cellichaam, met daaraan verbonden twee soorten uitlopers: meerdere dendrieten en een axon.

De dendrieten zijn uitlopers die zenuwprikkels (ook actiepotentialen genoemd) uit de omgeving opnemen en naar de cel toevoeren (komt met waarnemen overeen). De cel telt deze prikkels op of trekt ze af, afhankelijk van de soort prikkels (komt met beoordeling door het denken en voelen overeen). Als in de cel bij de aanhechting van het axon een bepaalde spanning is bereikt, stuurt die de ontvangen prikkels als een nieuwe prikkel door over de lange uitloper, het axon (komt met willen overeen).

Het verloop van de prikkels over de zenuwcel, komt met de verwerkende werkzaamheid van de vier vermogens overeen.

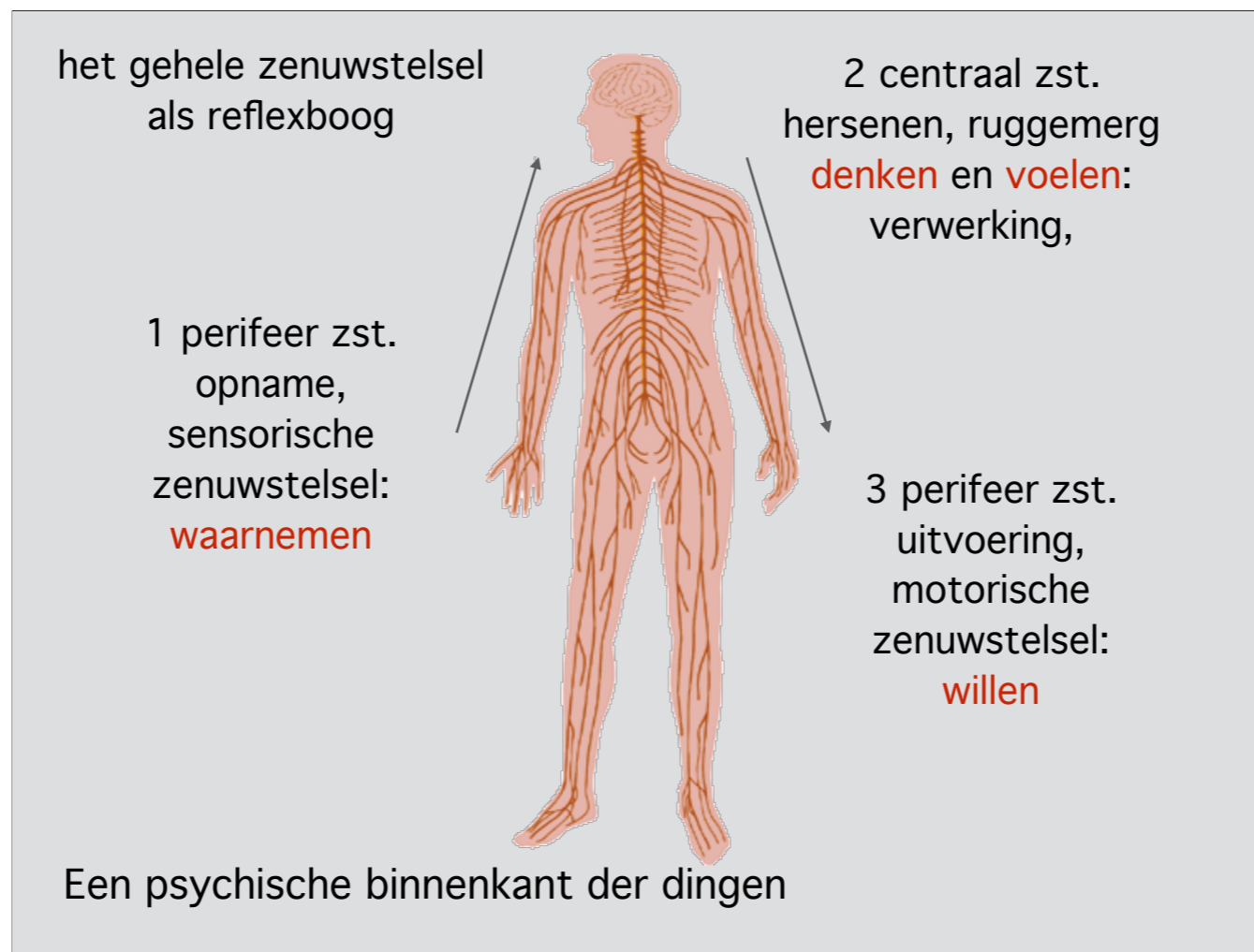
de reflexboog is de functionele eenheid van het **zenuwstelsel**

Het gehele zenuwstelsel is opgebouwd uit reflexbogen: een opnemend neuron, een verwerkend neuron en een uitvoerend neuron.

Ook dit komt weer overeen met de eigenschappen van de vermogens: waarnemen, denken, voelen en willen.

Een zenuwprikkel verloopt over en door het membraan, wat een dubbellaag van fosfolipiden is. In die dubbellaag geschiedt de prikkelvoortgeleiding, die een 'alles-of-niets' verloop heeft.

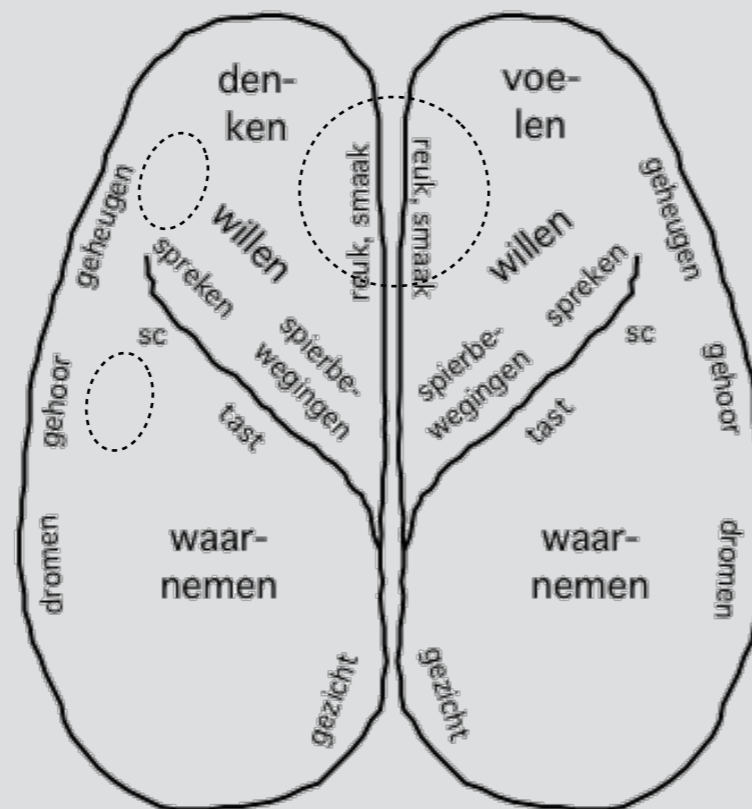
De geestelijke vermogens komen ook tot uitdrukking in de werking van het zenuwstelsel als geheel.

Het zenuwstelsel bestaat uit het centrale zenuwstelsel (hersenen, ruggemerg) en het perifere zenuwstelsel.

Het perifere zenuwstelsel bestaat uit het opnemende, sensitieve zenuwstelsel: hangt samen met het waarnemen en het uitvoerende zenuwstelsel, het motorische, met: het willen

Het centrale zenuwstelsel verwerkt de gegevens in ruggemerg en hersenen: in de geest zijn de verwerkende vermogens het denken en voelen.

6. De hersenen als uitdrukking van de vermogens

de schematische verdeling van de geestelijke vermogens (en van zintuigen en skeletspieren) over de hersenschors

sc: sulcus centralis, middelste groef

Een psychische binnenkant der dingen

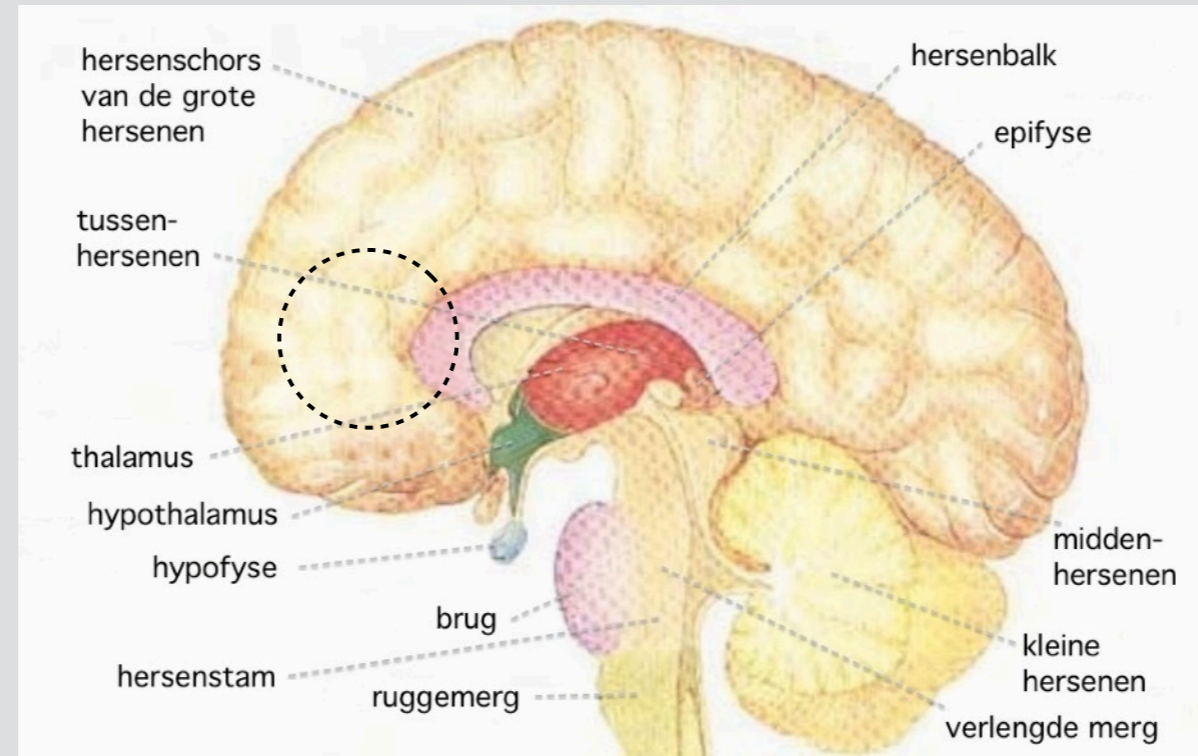
6. De geestelijke en stoffelijke wereld bestaan onmerkbaar naast elkaar. De geest bevindt zich in de geestelijke wereld op de plaats, die overeenkomt met de plaats waar in de stoffelijke wereld de hersenen zich bevinden - in het voorhoofd - en beïnvloedt van daaruit de hersenen, d.m.v. de ziel en het magneetveldje van de hersencellen, die in elkaar overgaan. Niet alleen het lichaam, maar ook de hersenen zijn gevormd naar de eigenschappen van de vermogens. Het lichaam moet worden bestuurd en de hersenen zijn het stuurorgaan waarmee de menselijke geest het lichaam kan bewegen en besturen. Dat kan doordat zij zijn gevormd in overeenstemming met de eigenschappen van de geestelijke vermogens.

Het stoffelijke geheugen voor woorden bevindt zich vooral in de gebieden in de linker helft: Broca (woordvorming) en Wernicke (woordbegrip).

In de rechter helft bevindt zich bijvoorbeeld het stoffelijke geheugen voor gemoedsuitdrukkingen van gezicht en stem.

Wat hersenonderzoekers middels fMRI (functional Magnetic Resonance Imaging) in de hersenen vinden, is het gevolg van de werkzaamheid die de geest op de hersenen uitoefent, als die - in het apparaat gelegen - vragen moet beantwoorden.

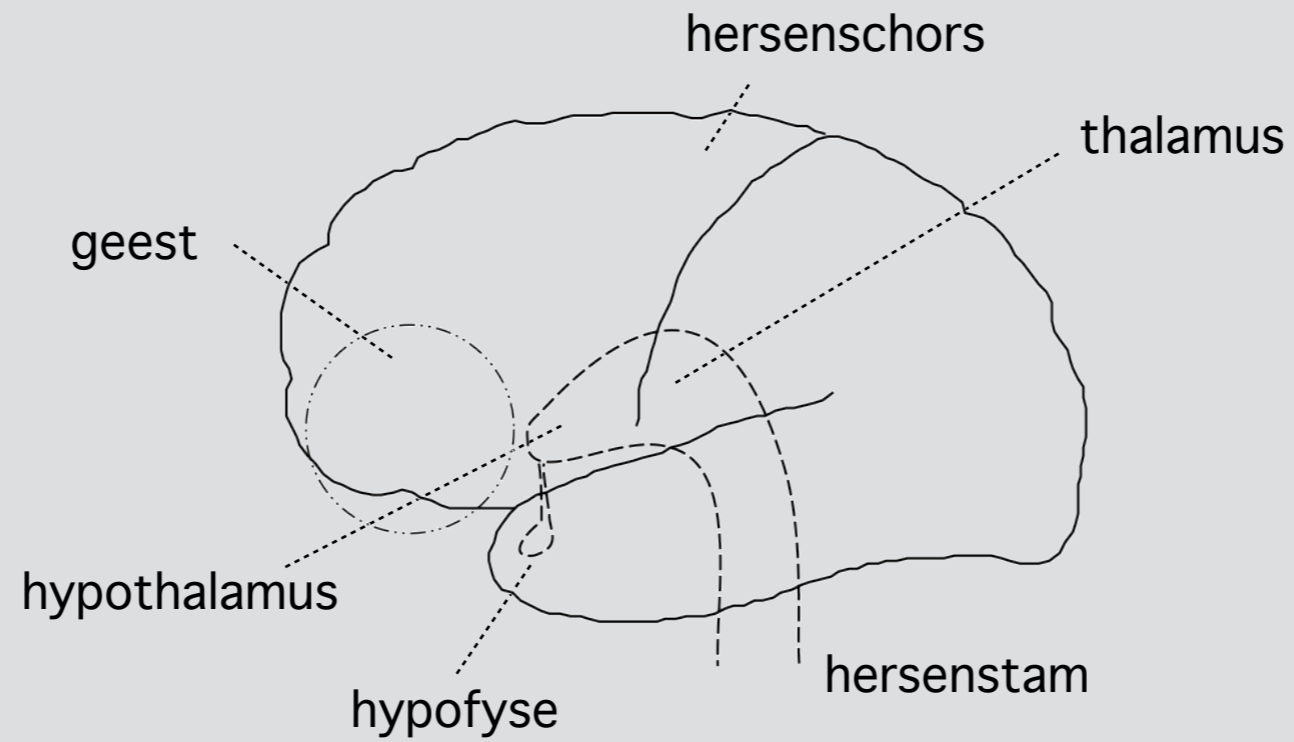
de plaats van de geest t.o.v. de grote hersenen

Een psychische binnenkant der dingen

zijaanzicht van de hersenen

de plaats van de geest t.o.v. de grote hersenen

Een psychische binnenkant der dingen

zijaanzicht van de hersenen

Grieks 'thalamous': bruidskamer; volgens Plato verbond de geest zich hier met de hersenen.

De eigenschappen van de algeest
- de geestelijke vermogens -
zijn terug te vinden in alles
wat uit de algeest is voortgekomen.

Pythagoras' Wet van Harmonie (overeenstemming):
Alles en iedereen is uit één bron voortgekomen,
waardoor in wezen iedereen met alles en iedereen
verbonden blijft.

“Zo boven, zo beneden.”
Hermes Trismegistos

De eigenschappen van de algeest
- de geestelijke vermogens -
zijn terug te vinden in alles
wat uit de algeest is voortgekomen.

7. Zelfbezinning

innerlijke werkzaamheid geestelijke vermogens

Pythagoras: “Woorden, een ademtocht van de geest.”

Plato: “De denkende geest spreekt in zichzelf.”

7. Zelfbezinning is het richten van aandacht en toewijding op de werkzaamheid van de geestelijke vermogens binnen jezelf als geest, die je als woordvormende werkzaamheid ervaart.

Pythagoras: “Woorden zijn een ademtocht van de geest.”

Plato: “De denkende geest spreekt in zichzelf.”

7. Zelfbezinning - op de 'psychische binnenkant'

innerlijke werkzaamheid geestelijke vermogens

Pythagoras: "Woorden, een ademtocht van de geest."

Plato: "De denkende geest spreekt in zichzelf."

Stille herhaling van een woord of gebed

- Jappa yoga (mantra)
- Rozenkrans en rozenhoedje
- Jezusgebed in de Filokalia
- dhikr, soefi-gebedsoefening
- transcendentale meditatie (mantra)

7. Zelfbezinning is het richten van aandacht en toewijding op de werkzaamheid van de geestelijke vermogens binnen jezelf als geest, die je als woordvormende werkzaamheid ervaart.

'jappa': stille herhaling

rozenkrans (150 kralen) rozenhoedje (50 kralen)

Jezusgebed uit de Filokalia: 'Jezus Christus, Zoon van God, wees mij, zondaar, genadig!'

'dhikr': het herhaalde soefigebed

- transcendentale meditatie (mantra) Maharishi mahesh yogi

stille herhaling: Japa yoga - mantra: 'om'
stilte tussen de woorden: de **voorwoordelijke stilte**

de voorwoordelijke stilte en de woordvorming in de menselijke geest tijdens de stille herhaling

overgang bezinning op het woord → **zelfbezinning**
de rustende oertoestand: **hereniging** met je bron

Zelfbezinning is het richten van aandacht en toewijding op de werkzaamheid van de geestelijke vermogens binnen jezelf als geest. Om je aandacht vast te houden: beoefen de 'stille herhaling' van een woord (mantra) of korte zin: japa yoga. Als je zo in jezelf een innerlijke orde hebt bereikt, ga dan vervolgens met je aandacht af van de betekenis van het herhalingswoord. Richt je aandacht nu in 'de stilte tussen de woorden' op die bewuste kracht, die je zelf bent en die, in die vóórwoordelijke stilte, de bron is van de woorden die je in jezelf wilt gaan spreken.

Dat is de overgang van de bezinning op het wóórd naar de bezinning op jezelf als de woordscheppende géést.

De rust die je dan in jezelf ervaart, komt overeen met de rust uit je geestelijke oorsprong en daardoor kan de hereniging ermee plaatsvinden; door die rust in jezelf vast te houden, volgt de inwerking op je kruinchakra vanuit de geestelijke wereld ... het begin van de hereniging met de algeest

Samenvatting

Het is de menselijke géést (psychische binnenkant) die met behulp van zijn geestelijke vermogens een geestelijke ontwikkeling doormaakt (evolutie) naar geestelijke zelfstandigheid en hereniging met de algeest (Omega).

Einde lezing: 'de psychische binnenkant der dingen'

8. Het is de menselijke géést die met behulp van zijn geestelijke vermogens een geestelijke ontwikkeling doormaakt naar zelfverwerkelijking en hereniging met de algeest.